

Dosarul nr. 3ra-179/22
2-20032176-01-3ra-18022022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (jud: T.Avasiloiie)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, E. Palanciuc, V. Clima)

Î N C H E I E R E

06 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Nicolae Craiu
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Arnăut împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea recalculării pensiei,

împotriva deciziei din 10 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost casată hotărârea din 04 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, cu emiterea unei noi decizii de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La data de 05 martie 2020, Sergiu Arnăut a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil și obligarea recalculării pensiei.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, activează în funcția de judecător din data de 25 aprilie 1995, iar începând cu data de 05 martie 2004, în funcția de judecător la Curtea de Apel Chișinău.

A indicat că, prin hotărârea din 17 decembrie 2015 a Judecătoriei Râșcani mun. Chișinău, Casa Națională de Asigurări Sociale a fost obligată să-i efectueze recalcularea pensiei pentru vechime în muncă, începând cu data de 01 ianuarie 2014, reieșind din mărimea salariului lunar în exercițiul funcției de judecător al Curții de Apel Chișinău, în mărime de 1162,20 de lei, pentru fiecare lună.

Reclamantul a relevat că, în legătură cu modificările ulterioare intervenite în legislația în vigoare, la data de 22 ianuarie 2020 a înaintat o cerere către Casa Națională de Asigurări Sociale, prin care a solicitat recalcularea și achitarea pensiei, începând cu data de 17 decembrie 2015.

În acest context, reclamantul a menționat că, prin decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. A-126/20 din 05 februarie 2020, cererea înaintată a fost respinsă pe motiv că, în conformitate cu prevederile art. III al Legii nr. 60 din 04 aprilie 2014 pentru

modificarea și completarea unor acte legislative, judecătorii care beneficiază de plata pensiei, dar continuă să activeze în funcția de judecător, vor primi pensie în mărimea stabilită până la data intrării în vigoare a legii nominalizate, nefiind astfel posibilă recalcularea pensiei.

Reclamantul a invocat că, decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr A-126/20 din 05 februarie 2020 este ilegală, or, aceasta contravine prevederilor Legii nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului și Legii nr.156-XIV din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii.

Făcând referire la prevederile art. 32 alin. (1) din Legea cu privire la statutul judecătorului, modificată prin Legea nr. 60 din 04 aprilie 2014, art. 4 alin. (3) lit. b) și art. 5 alin. (1) lit. f), art. 10 al Legii nr. 328 din 23 decembrie 2013 privind salarizarea judecătorilor și procurorilor, reclamantul a susținut că, prevederile art. 4 din Legea nominalizată se pun în aplicare după cum urmează: de la 1 ianuarie 2014, salariile de funcție ale judecătorilor vor fi plătite în cuantum de 80% din salariile de funcție prevăzute la articolul 4; de la 01 aprilie 2015, salariile de funcție ale judecătorilor vor fi plătite în cuantum de 90% din salariile de funcție prevăzute la articolul 4; de la 01 aprilie 2016, salariile de funcție ale judecătorilor vor fi plătite în cuantum deplin conform articolului 4 din Legea nominalizată.

Reclamantul a invocat că potrivit Hotărârii Guvernului nr. 974 din 04 decembrie 2014, s-a aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2015, în mărime de 4500 de lei, însă, conform Hotărârii Guvernului nr. 879 din 23 decembrie 2015, s-a majorat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2015, în mărime de 5050 de lei.

Respectiv, prin prisma prevederilor art.32 din Legea cu privire la statutul judecătorului, pensia judecătorului se calculează ținându-se cont de mărimea salariului lunar al judecătorului în exercițiu, fără careva limitări.

Reclamantul consideră că prevederile legale menționate în art. III din Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 60 din 04 aprilie 2014 contravin art.32 din Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului.

A relatat, că art. III din Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr.60 din 04 aprilie 2014, la care face referire Casa Națională de Asigurări Sociale, nu se atribuie la Legea cu privire la statutul judecătorilor. Or, conform art.4 din Legea cu privire la actele legislative, actul legislativ trebuie să corespundă prevederilor tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, principiilor și normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, inclusiv legislației comunitare. Actul legislativ trebuie să corespundă dispozițiilor constituționale și să fie în concordanță cu cadrul juridic existent, cu sistemul de codificare și unificare a legislației.

Reclamantul a invocat că, la art. 5 din Legea nominalizată, au fost specificate condițiile generale obligatorii ale actului legislativ, după cum urmează: apărarea drepturilor, libertăților, intereselor legitime ale cetățenilor, egalitatea și echitatea socială, precum și compatibilitatea cu legislația comunitară, care constituie o condiție obligatorie a oricărui act legislativ.

Reclamantul a menționat că astfel de prevederi sunt stipulate și la art. 3 alin. (1) din Legea cu privire la actele normative, și anume, la elaborarea unui act normativ se respectă următoarele principii: constituționalitatea; respectarea drepturilor și libertăților fundamentale; legalitatea și echilibrul între reglementările concurente; oportunitatea, coerența, consecutivitatea, stabilitatea și predictibilitatea normelor juridice; asigurarea

transparenței, publicității și accesibilității; respectarea ierarhiei actelor normative, iar în conformitate cu alin. (3) al aceluiași articol, actul normativ trebuie să corespundă prevederilor Constituției Republicii Moldova, tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte, principiilor și normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional, precum și legislației Uniunii Europene.

În opinia reclamantului, având în vedere principiul de bază, consfințit de Curtea Constituțională în hotărârile sale adoptate la acest subiect, potrivit cărora asigurarea cu pensii a judecătorilor este reglementată prin acte juridice speciale, unitare și obligatorii, cum sunt Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului și Legea nr.156-XIV din 14 octombrie 1998 privind sistemul public de pensii, art. III din Legea nominalizată nu poate fi aplicat separat, iar tratarea în alt mod a prevederilor legale, în baza cărora judecătorii aflați în funcție au dreptul de a primi pensia în raport cu salariul lunar al judecătorului în exercițiu, contravine Constituției Republicii Moldova și tratatelor internaționale în acest domeniu.

Astfel, reclamantul a susținut că diminuarea cuantumului pensiei calculate, precum și restricțiile la plata pensiilor, stabilite judecătorilor în modul prevăzut de lege, contravine articolelor 6, 16, 43, 47, 54, 116 din Constituția Republicii Moldova, principiilor fundamentale despre independența organelor judiciare, consfințite în rezoluțiile nr. 40 din 29 noiembrie 1985 și nr. 146 din 13 decembrie 1985 a Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite, precum și în Carta Europeană cu privire la statutul judecătorului, potrivit căreia cuantumul pensiei judecătorului trebuie să fie cât de aproape posibil de nivelul ultimei sale remunerări.

Reclamantul a relevat că, art. III din Legea nr. 60 din 04 aprilie 2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, diminuează nivelul protecției sociale dobândit anterior, respectiv, la soluționarea prezentei cauze, urmează a fi aplicate direct prevederile Constituției Republicii Moldova, actele internaționale și legea specială și anume, Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului.

Reclamantul a solicitat anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Chișinău, oficiul Râșcani nr.92/2019/48594 din 04 decembrie 2019 și a deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.A-126/20 din 05 februarie 2020; obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să emită o decizie privind efectuarea, începând cu data de 17 decembrie 2015, a recalculării și de a-i achita diferența pensiei în mărime de 80% din salariul lunar al judecătorului Curții de Apel, inclusiv adaosul prevăzut de legislație, pentru deținerea titlului de doctor în științe, în dependență de modificarea generală a salariului judecătorului și modificarea salariului mediu pe economie, încasarea cheltuielilor pentru serviciile juridice în mărime de 5000 de lei.

Prin hotărârea din 04 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea lui Sergiu Arnăut împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la anularea deciziei Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Chișinău, oficiul Râșcani nr.92/2019/48594 din 4 decembrie 2019, anularea deciziei Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.A-126/20 din 5 februarie 2020, obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să emită o decizie privind efectuarea, începând cu data de 17 decembrie 2015, a recalculării și de a-i achita diferența pensiei lui Sergiu Arnăut în mărime de 80%, din salariul lunar al judecătorului Curții de Apel, inclusiv adaosul prevăzut de legislație pentru deținerea titlului de doctor în științe, în dependență de modificarea generală a salariului judecătorilor și modificarea salariului mediu pe economie, încasarea cheltuielilor pentru serviciile juridice în mărime de 5000 lei, a fost respinsă.

Invocând ilegalitatea și netemeinicia hotărârii din 04 februarie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani, prin intermediul poștei electronice, la data de 08 februarie 2021, Sergiu Arnăuț, reprezentat de avocatul Nina Garștea, a contestat-o cu apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care să fie admisă acțiunea înaintată de Sergiu Arnăuț (f.d.62-64).

Hotărârea motivată din 04 februarie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani, prin intermediul poștei electronice, a fost notificată avocatului Nina Garștea, care îi reprezintă interesele apelantului Sergiu Arnăuț, la data de 29 martie 2021, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică, anexat la materialele cauzei (f.d.72).

La data de 29 aprilie 2021, prin intermediul poștei electronice, Sergiu Arnăuț, reprezentat de avocatul Nina Garștea a depus motivarea apelului (f.d.76-83).

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind depus în termen apelul lui Sergiu Arnăuț împotriva hotărârii din 04 februarie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani.

Prin decizia din 10 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost casată hotărârea din 4 februarie 2021 a Judecătoriai Chișinău, sediul Râșcani, și a fost emisă o nouă decizie, prin care acțiunea lui Sergiu Arnăuț a fost admisă parțial. Au fost anulate decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Chișinău, oficiul Râșcani nr.92/2019/48594 din 04 decembrie 2019 și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.A-126/20 din 05 februarie 2020. Casa Națională de Asigurări Sociale a fost obligată să-i recalculeze și să-i achite lui Sergiu Arnăuț pensia în mărime de 80 % din salariul lunar al judecătorului Curții de Apel Chișinău, având în vedere și modificarea generală a salariului judecătorului. Pretenția lui Sergiu Arnăuț privind obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale de a-i recalcula și achita pensia, ținând cont de adaosul pentru deținerea titlului de doctor în științe, s-a declarat inadmisibilă. S-a încasat din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul lui Sergiu Arnăuț cheltuielile de judecată în mărime de 2500 de lei. În rest, pretențiile privind compensarea cheltuielilor de asistență juridică, în partea ce exced suma adjudecată, au fost respinse.

Pentru a pronunța această decizie instanța de apel a menționat că, la 04 aprilie 2014 a fost adoptată Legea nr. 60 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, în vigoare de la 16 mai 2014, prin care a fost modificată și completată Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului.

Făcînd referire la art. 32 din Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, articolul III din Legea nr. 60 din 04 aprilie 2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, hotărârea nr. 9 din 30 martie 2004 pentru controlul constituționalității unor prevederi ale art. I pct. 22 și art. II-V din Legea nr. 358-XV din 31 iulie 2003 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, Hotărârea Curții Constituționale nr. 4 din 27 ianuarie 2000, art. 28 alin. (1) din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională, art. 54 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, instanța de apel a menționat că, dreptul social cu privire la beneficierea de pensie pentru vechime în muncă, inclusiv și recalcularea acesteia, a fost dobândit de către Sergiu Arnăuț anterior modificărilor din 04 aprilie 2014, în vigoare din data de 16 mai 2014, operate la art. 32 din Legea nr. 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului.

În acest context, instanța de apel a relevat că, dreptul constituit în baza unor legi anterioare nu poate fi atins de cel născut sub imperiul unei legi posterioare. Legea nouă

nu poate modifica regimul juridic al dreptului anterior, nu poate desființa modalitatea, prin care legea anterioară a instituit dreptul respectiv și efectele lui.

De asemenea, instanța de apel a invocat că, Curtea Constituțională, prin Hotărârea nr. 4 din 27 ianuarie 2000 privind controlul constituționalității unor prevederi din legile care reglementează asigurarea cu pensii a judecătorilor, procurorilor, anchetatorilor procuraturii, funcționarilor publici, a menționat că, la adoptarea unor legi noi și altor acte juridice este inadmisibil de a diminua protecția juridică a statutului judecătorului, consfințit în lege. Stipulările legii privind stabilirea unor garanții materiale ale independenței procurorilor, judecătorilor trebuie să corespundă înaltului statut de persoane cu demnitate publică. Mai mult, dreptul cetățeanului la asigurarea cu pensie se află în dependență directă de caracterul activității social-utile prestate. Pensiile pentru vechime în muncă ale judecătorilor, procurorilor au fost obținute prin munca prestată de aceștia, prin exercitarea unor funcții speciale, de importanță majoră pentru societate.

Astfel, statutul juridic al unor categorii de persoane este determinat de nivelul juridico-organizatoric al organelor în care aceștia activează, de caracterul și complexitatea activității prestate, de responsabilitățile și exigențele de calificare pe care această activitate le implică. Garanțiile sociale și retribuția acestor funcționari determină faptul că statutul lor juridic să se distingă de statutul altor categorii de funcționari. De aici și necesitatea instituirii unui nivel sporit de asigurare materială și socială. Instituirea pensiei speciale (de funcție) pentru judecători, nu reprezintă un privilegiu, aceasta fiind justificată în mod obiectiv ca o compensație parțială a inconvenientelor ce rezultă din rigurile statutului special.

În afară de aceasta, făcând referire la Hotărârile Curții Constituționale nr. 25 din 27 iulie 2017 și nr. 27 din 20 decembrie 2011, instanța de apel a menționat că, pentru perioada 17 decembrie 2015 și până în prezent, Casa Națională de Asigurări Sociale neîntemeiat și incorect i-a stabilit și i-a achitat pensia lui Sergiu Arnăut.

Instanța de apel a relevat că, principiul de bază consfințit de Curtea Constituțională în hotărârile sale adoptate la acest subiect este că, diminuarea cuantumului pensiei calculate, precum și restricțiile la plata pensiilor, stabilite judecătorilor în modul prevăzut de lege, contravin Constituției Republicii Moldova, principiilor fundamentale despre independența organelor judiciare, consfințite în rezoluțiile Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite nr. 40 din 29 noiembrie 1985 și nr. 146 din 13 decembrie 1985, precum și Carta Europeană cu privire la statutul judecătorului, potrivit căreia cuantumul pensiei judecătorului trebuie să fie, cât de apropiat posibil de nivelul ultimei sale remunerări.

Invocând prevederile art. 4 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, instanța de apel a menționat că, toate modificările operate ulterior în actele legislative, care reglementează modul de calculare a pensiilor au efect doar pentru persoanele, care vor beneficia de pensii după punerea în aplicare a modificărilor respective, aceste modificări neavând efect retroactiv, potrivit regulilor generale de acțiune a legii în timp.

Instanța de apel a conchis că, decizia Casei Teritoriale de Asigurări Sociale Chișinău, oficiul Râșcani nr.92/2019/48594 din 04 decembrie 2019 și decizia Casei Naționale de Asigurări Sociale nr.A-126/20 din 05 februarie 2020, sunt ilegale și vin în contradicție cu constatările expuse supra, urmând a fi anulate, cu obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să emită o decizie privind efectuarea, începând cu data de 17 decembrie 2015, a recalculării și achitării diferenței pensiei lui Sergiu Arnăut, în mărime de 80%, din salariul lunar al judecătorului Curții de Apel, în dependență de

modificarea generală a salariului judecătorilor și modificarea salariului mediu pe economie.

Cu referire la cheltuielile suportate de apelantul Sergiu Arnăuț pentru achitarea serviciilor avocatului, instanța de apel a considerat că suma de 2500 de lei, este una reală, necesară și rezonabilă, iar pretențiile ce exced suma adjudecată urmează a fi respinse.

La data de 08 decembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva deciziei din 10 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d.132-133).

Ulterior, la data de 08 februarie 2022, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus motivarea recursului (f.d.135-139).

În susținerea recursului recurenta a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o ilegală și neîntemeiată prin faptul că, au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, probele fiind apreciate eronat.

Făcînd referire la art.32 din Legea 544-XIII din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, recurenta a invocat că instanța de apel a ignorat prevederile legale menționate, argumentînd în acest sens că reglementările art. III al Legii nr. 60 din 04 aprilie 2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, se referă doar la judecătorii pensionați după intrarea în vigoare a actului legislativ în cauză și nicidecum nu se aplică judecătorilor pensionați și care continuă să activeze până la intrarea în vigoare a Legii nr. 60 din 04 aprilie 2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Recurenta a reiterat că instanța de apel eronat a interpretat norma de drept menționată. Or, la art. III al Legii nr. 60 din 04 aprilie 2014, pentru modificarea și completarea unor acte legislative, legislatorul a indicat cu precizie și fără echivoc la care judecători s-a referit și anume, la judecătorii care beneficiază de plata pensiei, dar continuă să activeze în funcția de judecător și nicidecum la judecătorii, care se vor pensiona pe viitor.

Recurenta a constatat că intimatul Sergiu Arnăuț, devenind pensionar la data de xxxx, a beneficiat de recalcularea pensiei în dependență de majorarea salariului judecătorului în exercițiu în anul 2014, deoarece legea prevedea această recalculare. Iar, odată cu intrarea în vigoare a Legii nr. 60 din 04 aprilie 2014 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, legea nu mai prevede recalcularea pensiei judecătorului în exercițiul funcției.

Recurenta a invocat că astfel, relațiile beneficiarului de pensie în raport cu Casa Națională de Asigurări Sociale, cad sub guvernarea legii noi, deoarece sunt relații în curs de realizare și urmează să fie guvernate de legile în vigoare la momentul realizării.

De asemenea, recurenta a specificat, că dreptul la recalcularea pensiei nu poate fi asimilat dreptului la pensie și declarat ca fiind imprescriptibil, asemănător dreptului de proprietate în sensul art. 1 Protocol 1 al Convenției Europene a Drepturilor Omului. Or, dreptul de a stabili quantumul pensiei și formula de calcul a acesteia este prerogativa statului, în dependență de evoluția statului, societății, situația economică, necesitățile populației, statul neavînd dreptul de a lipsi de pensie cetățenii săi, statul neavînd dreptul de a micșora quantumul pensiei pentru a nu înrăutăți starea materială a cetățeanului pensionar, dar totodată, statul are dreptul de a stabili regulile (legile) în dependență de modificările în societate și necesitățile populației pentru situațiile în curs de realizare, iar

achitarea pensiei face parte din aceste situații. Iar, pensionarii urmează să se supună legilor în vigoare la momentul achitării pensiei.

Recurenta a relevat că deoarece intimatul Sergiu Arnăuț continuă să activeze în funcția de judecător, pensia acestuia nu se supune recalculării.

La data de 21 februarie 2022 în adresa intimatului Sergiu Arnăuț și avocatului acestuia Nina Garștea, a fost expediată copia recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței (f.d.142).

Deși intimatul Sergiu Arnăuț și avocatul său Nina Garștea au recepționat recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale la data de 24 februarie 2022, fapt ce se confirmă prin avizele de recepție nr. DS8006374414AS și nr. DS8006374415AS, aceștia nu și-au valorificat dreptul procedural respectiv și nu au depus referințe, în care să-și expună opinia asupra recursului menționat(f.d.143-144).

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar, conform art. 245 Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 10 noiembrie 2021 (f.d. 114- 115-126).

La data de 08 decembrie 2021, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs împotriva deciziei din 10 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d.132-133).

Decizia motivată din 10 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurenteii la data de 10 ianuarie 2022, fapt confirmat prin avizul de recepție nr. DS8005914601AS, anexat la materialele cauzei (f.d.131).

La data de 08 februarie 2022, prin intermediul poștei electronice, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus motivarea recursului (f.d.135-139).

Astfel, recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva deciziei din 10 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, este în termen.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, în raport cu materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul

neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține, că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu

Nicolae Craiu

Nina Vascan